

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 309 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 13. KOLOVOZA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Predsjednik Republike Josip Broz Tito posjetio Zlarin

NAŠI LJUDI VEDRO GLEDAJU U BUDUĆNOST

rekao je predsjednik Tito u svom govoru

Konačno se ispunila vruća želja Zlarinjana. Predsjednik Republike Josip Broz Tito sa suprugom i članovi Saveznog izvršnog vijeća Ivan Gošnjak i Slobodan Penezić posjetili su u nedjelju njihov otok, gdje im je priređen veličanstven doček.

Brod Jugoslavenske ratne mornarice «Jadranka» pristao je uz obalu tačno u 10 sati. Pojava predsjednika Tita i njegove pratnje izazvala je buran aplauz i klicanje oduševljenog naroda, omladine i razdraganih pionira.

Na zlarinskom pristaništu predsjednika Tita i njegovu suprugu te drugove Gošnjaka i Penezića najprije su pozdravili narodni zastupnici dr. Ivan Ribar, Zvone Jurišić i Vinko Guberina, zatim sekretar Kotarskog komiteta SK Ivo Družić, predsjednik NO općine Petar Rončević, organizacioni sekretar Kotarskog komiteta SK Srećko Bašić, sekretar Općinskog komiteta Nikica Bujas, potpredsjednik NO općine Josip Ninić, općinski odbornik Jerko Kaloper, te predstavnici političkih i društvenih organizacija Zlarina i drugi. Visoke goste su također pozdravili kontra-admiral Ljubo Truta i ambasador FNRJ u Etiopiji Marijan Barišić. Dočeku je prisustvovala i grupa žena u zlarinskim narodnim nošnjama i pioniri, koji su dragim gostima predali bukete cvijeća.

Oduševljeno pozdravljen, predsjednik Tito sa pratnjom uputio se u mjesnu poljoprivrednu zadrugu u kojoj je razgledao obradu koralja. Tom prilikom su žene Zlarina poklonile koraljne ogrlice drugarici Jovanki Broz i supruzi druga Gošnjaka. Potom su visoki gosti, srdačno pozdravljeni od mještana, brojnih izletnika iz Šibenika i turista, pješice prešli put do zadružnog pensiona «Koralj». U čast predsjednika Tita, njegove supruge i drugova Gošnjaka i Penezića prire-

đen je u borovoj šumici svečani ručak. U toku ručka, koji je protekao u vrlo prijatnom raspoloženju, članovi šibenskog «Kola» su gotovo bez prestanka pjevali borbene i dalmatinske pjesme.

Nekoliko borbenih pjesama otpjevala je i grupa Zlarinki u narodnim nošnjama.

Za vrijeme ručka predsjedniku Titu je nazdravio općinski odbornik iz Zlarina Jerko Kaloper. On mu je u ime mještana poželio ugodan boravak u njihovoj sredini. Istakao je da će ovaj veliki

događaj ostati u trajnom sjećanju svih Zlarinjana. Potom je pozvao druga Tita da bude što češće njihov gost. Na

Zdravica druga Tita

Predsjednik Tito je u svojoj zdravici najprije zahvalio na srdačnom dočeku, pa je zatim rekao:

»Svoje obećanje da ću vas posjetiti imao sam stalno na umu i samo sam čekao momenat kad ću moći da dođem u Zlarin i na druge naše otoke koje sam nedavno posjetio. Bio bih sretan, drugovi i drugarice, kad bih svake godine mogao da posjećujem naše otoke i vidim ljude koji na njima žive. Ja sam sretan kad sam s narodom, sa svojim ratnim drugovima, a naročito se veselim što sam danas imao priliku da budem u mjestu čiji su stanovnici u tako velikom broju učestvovali u našoj Narodnooslobodilačkoj borbi.

Ja volim da budem s narodom i da vidim kako on živi. Ne bih mogao ovdje da vam sada obećam kada ću vas opet posjetiti, ali ću svakako nastojati da to učinim kad mi mogućnosti dozvole, jer prijatno je biti u vašoj sredini, prijatno je vidjeti vaša vesela lica na kojima nema natmurenosti, bez obzira što još imate svojih problema. Vi gledate vedro na svoju perspektivu.

U našoj Dalmaciji, čiji su ljudi bili nekada više van nje nego na svome tlu, postoje danas mogućnosti da se malo brže ide naprijed, da ljudi lakše dišu i da više osjećaju rezultate koje smo dosad postigli. Njihova je perspektiva samo ovdje, u Jugoslaviji, gdje imaju punu mogućnost da se razvijaju.

Za vrijeme ove posjete našim otocima primjetio sam da mi možemo i sa malo sredstava da vam pomognemo da iskoristite postojeće uslove i da se razvijate paralelno s ostalim našim krajevima, samo ako budemo uočili vaše probleme i shvatili mogućnosti koje ovdje postoje. Ove riječi ne znače nekakvo obećanje, ali ću ja biti na vašoj strani kad god se radi o pravilnom korišćenju vaših postojećih mogućnosti.

Htio bih da kažem da mi je veoma drago da se u našoj zemlji ne može naći ni jedan kraj, ni jedan kotar, gdje ljudi ne gledaju vedro u svoju budućnost i gdje nisu zaobilježeni krupni uspjesi. Ja sam iznenađen i timo što su ljudi u Dalmaciji svojim naporima i inicijativom uspjeli da stvore uslove da ovaj kraj više ne izgleda onako kako je izgledao u staroj Jugoslaviji i Austrougarskoj. Daleko od toga da smo mi potpuno zadovoljni sa današnjim stanjem, ali ćemo nastaviti, zajedno s vama, da i pomorski dio Jugoslavije uživamo plodove naše socijalističke zemlje kao i drugi naši krajevi.

Prošlo je nešto više od 13 godina kako smo se prihvatili posla da u Jugoslaviji stvorimo bolji život. Ako dobro pogledamo ovo što

kraju je zaželio predsjedniku Titu dug život na sreću svih naših naroda i socijalističke domovine.

smo dosad učinili, mi možemo biti ponosni. Jer, svojim naporima, upornošću i vjerom da sami možemo izgraditi svoju budućnost mi smo dosad učinili vrlo mnogo. Mi ćemo sadu ići brže i lakše naprijed, jer smo uspjeli da stvorimo bazu naše socijalističke izgradnje. Mi imamo svjestan narod, koji zna da čiji je ono što smo postigli i žrtve koje smo dali, i danas kad se nalazimo u mjestu iz kojeg je palo preko pedeset boraca u toku Oslobođilačkog rata, htio bih da se sjetimo tih divnih ljudi i da uporno nastojimo da potpuno ostvarimo njihove težnje, za koje su oni nesebično dali i svoje živote.

Džem ovu čašu za socijalističku Jugoslaviju, za bratstvo i jedinstvo naših naroda i za sreću vas svih.

Kraj govora druga Tita dočekan je oduševljenim klicanjem i skandiranjem »Mi smo Titovi — Tito je naš«, »Tito - Partija«, »Heroj Tito«, »Tito - Armija«, a potom su »Kolaši« s narodom zapjevali »Druže Tito, mi ti se kunemo...«

Predsjednik Republike i njegova supruga na rastanku su izrazili želju da se slikaju sa članovima šibenskog »Kola«. Oni su također snimljeni sa Zlarinkama u lijepim narodnim nošnjama.

Uz burno klicanje i aplauz naroda, predsjednik Tito i ostali gosti uputili su se pješice do pristaništa, gdje se nalazila »Jadranka« spremna za odlazak.

Rastanak je bio više nego srdačan. Pošto su se pozdravili sa prisutnima, dragi gosti su se uputili na brod. Pojava predsjednika Republike, njegove supruge i drugova Ivana Gošnjaka, Slobodana Penezića i Milana Žeželja na palubi »Jadranke« ponovo je izazvala buru oduševljenja kod naroda koji se tu u velikom broju sakupio da još jednom neposredno, srdačno i toplo pozdravi voljenog Tita.

Nešto iza 14 sati »Jadranka« je sa dragim gostima isplivala. Narod, omladina i pioniri su mahanjem, klicanjem i pjesmom još dugo pozdravljali predsjednika Tita i ostale rukovodioce, koji su im sa palube »Jadranke« srdačno otpozdravljali.



Nakon VII. kongresa SKJ Obiman rad na političko-ideološkom obrazovanju u jedinicama JNA

CJELOKUPNI SASTAV JNA BIT ĆE TEMELJITO UPOZNAT SA ODLUKAMA I STAVOVIMA VII. KONGRESA SKJ

Da bi se sagledao sav značaj VII. kongresa SKJ kao krupnog događaja u životu naše zemlje i povećala aktivnost pripadnika Armije u svakodnevnom radu i političkom životu, u svim jedinicama Jugoslavenske narodne armije, neposredno po završetku Kongresa, pristupilo se upoznavanju s Programom, stavovima i odlukama VII. kongresa SKJ, što je poslužilo kao uvod u sistematsko izučavanje kongresnog materijala, koje otpočinje u rujnu ove godine.

U proteklom periodu čitavom sastavu JNA delegati i gosti VII. kongresa iznosili su svoje utiske i govorili o Kongresu, a također je po djelovima proučena Rezolucija i Statut SKJ. Individualni rad svakog starijše i komunistički istaknut je u prvi plan. Kolektivne forme rada u ovom periodu pomogle su objašnjavanju pojedinih pitanja, naročito mladim drugovima.

Opunomoćstvo CK SKJ za JNA odlučilo je da se od 1. rujna pa sve do srpnja iduće godine cjelokupan rad na marksističkom obrazovanju starijšina i moralno-političkom odgoju vojnika sadržajno i organizaciono postavi tako, da se osigura svestrano i temeljito upo-

znavanje pripadnika Armije sa svim materijalima i dokumentima VII. kongresa, a posebno sa Programom SKJ. Zbog toga je izrađen jedinstven program, koji sadrži 11 tema, kojima su obuhvaćena sva osnova pitanja iz Programa SKJ i kongresnog materijala. Za svaku oblast našeg socijalističkog razvika, međunarodnog radničkog pokreta, vanjsko-političkih problema, dano je nekoliko tema.

U toku rada program će biti dopunjavane najnovijim materijalima, posljednjim naporima SKJ i društvenih organizacija, uloženi u provođenje odluka i stavova VII. kongresa.

U školama i akademijama izučavanje kongresnog materijala izvodit će se u redovnoj predmetnoj nastavi, čiji je program sadržajno izmijenjen i dopunjen osnovnim stavovima iz Programa SKJ.

Plan i program marksističkog obrazovanja starijšina JNA i moralno-političkog odgajanja vojnika u periodu od godine dana ističe na prvo mjesto kongresni materijal, što ne znači, da će biti zanemarene ostale oblasti, kao i da će se njegovo izučavanje završiti u jednoj godini.

Turističko savjetovanje u Šibeniku

Fond za turizam

Prošle srijede završeno je trodnevno savjetovanje turističkih saveza jadranskog područja, koje je 4., 5. i 6. o. mj. održano u Šibeniku i na slapovima Krke. Nakon podnijetih triju izvještaja, u kojima je tretirano pitanje izgradnje i eksploatacije jadranskog puta, zatim problem financiranja turističkih saveza i društava kao i prijedlog za osnivanje naučnog centra za proučavanje turizma sa sjedištem u Dubrovniku, usvojeni su zaključci o daljnjem unapređenju turističke privrede u jadranskom pojasu. Na kraju je odlučeno da se treće savjetovanje ovakvog karaktera održi mjeseca listopada ove godine u Rijeci.

Izvještaj o načinu financiranja regionalnih turističkih saveza i organizacija podnio je tajnik Turističkog saveza kotara Split dr. Đurković. On je dao preporuku mjerodavnim organima da se, pored članske obaveze i boravišne takse, formira Fond za unapređenje turizma, koji bi se stvorio od prihoda NO-a općina i Republike kao i od privrednih organizacija koje su tijesno vezane sa turizmom, kao i od dotacija zajednice. Govoreći o statusu službenika, koji su zaposleni u turističkim organizacijama, on se založio da im se prizna status službenika javnih ustanova i na taj način da se konačno utvrdi njihov položaj. Boravišnu taksu plaćali bi svi posjetitelji turističkih mjesta izuzev dje-

ce do sedam godina, invalida rata i učenika školskih ekskurzija. U izvještaju i diskusiji istaknuto je da se financiranje u buduću vrši iz izvora koji će se formirati određenim zakonskim propisima. Zakonom o turističkim mjestima, koji će uskoro biti objavljen, riješit će se gotovo sva pitanja od turističkog značaja, a naročito problem boravišne takse, koja dosad, zbog nedovoljne organizacije i kontrole od strane mjerodavnih faktora, nije mogla dati željene rezultate. Posebno je naglašeno da će se prihodi iz Fonda za unapređenje turizma koristiti za propagandu i informativnu službu, za pomoć turističkim organizacijama i za komunalne radove. Svi učesnici ovog savjetovanja složili su se da boravi-

(Nastavak na 2. strani)



N. Bego

PISMO S AUTOPUTA

Prošlih dana stigla je na radi-
lište Autoputa Zagreb — Ljublja-
na II. šibenska omladinska radna
brigada »Miro Višić«, koja je
smještena u omladinskom naselju
»Moša Pijade«.

Satori našeg logora protežu se
uz željezničku prugu Samobor —
Podsused. Premda smo udaljeni
stotinjak metara od naselja, ipak
nam to nije smetalo da već prvog
dana sklapamo poznanstva s dru-
govima iz ostalih brigada i da raz-
gledamo naše buduće prebivalište.
Pošto smo mi najmlađi stanov-
nici naselja, stariji drugovi nam
pomažu uređivati logor i daju nam
druge korisne savjete.

U usjeku Autoputa nalazi se ra-
dilište naše brigade, koja je, radi
boljeg efekta rada, podijeljena na
četiri čete. Premda je to jedno od
najtežih radilišta, ipak već sad
prebacujemo normu. Svojski se
trudimo da ispunimo obećanje,
koje smo dali Kotarskom komitetu
Narodne omladine — da će naša
brigada postati tri puta udarna.

Uređivanje logora odnosi nam
mnogo vremena, ali nam dosta os-
taje i za razonodu. Tu u prvom
redu dolazi naša aktivnost na
sportskom polju. Održali smo već
nekoliko susreta u rukometu, od-
bojci, nogometu i šahu sa pripad-
nicima drugih brigada. Veliki broj
omladinaca interesira se za razne
tečajeve i to za auto-moto, foto-
amaterski i druge. Osnovali smo i
aktiv predavača, a redovito dobi-
vamo i našu štampu.

Uvečer gledamo televizijski pro-
grame i kinopredstave, a često se
priređuju zabave. Glavni štab bri-
gade organizira svake nedjelje iz-
lete u obližnja mjesta. Naš prvi
posjet bio je Samoboru, gdje smo
obišli tvornicu stakla i razgledali
građske znamenitosti. Tako nam
prolazi vrijeme u radu, pjesmi i
zabavi. Zaista smo sretni što se
nalazimo na Autoputu.

Z. Batarelo

Knjinska kronika

Sa sjednice Narodnog odbora

Podnijet je izvještaj Sekretarijata za financije

Općinsko vijeće i Vijeće proiz-
vođača knjinske općine, održalo je
nedavno odvojene sjednice na ko-
jima je usvojeno nekoliko odluka
i rješenja iz oblasti privrede, ko-
munalnih poslova, školstva i
zdravstva.

U početku je izvršena analiza
prihoda za prvo polugodište ove
godine. U izvještaju sekretarijata
za financije, stoji da je prema
društvenom planu za I. polugodište
1958. god. trebalo naplatiti dinara
85.671.000, međutim, ostvareno je
64.606.000 ili 75,40%.

Ako se uspoređi naplata poreza
na dohodak i općinskog prireza
obaju vidova ove godine sa prošlo-
godišnjom, onda se dobija izraziti
premašaj. Tako je u I. polugodištu
1957. god. ostvareno 9.969.884 di-
nara, a ove godine u istom raz-
doblju preko 16 milijuna.

U izvršavanju obaveza pri upla-
ćivanju poreza na dohodak iz po-
loprivrede, treba istaknuti neka
sela; to Radljevac, gdje je upla-
ta izvršena sa 91%, Orlić 88%,
Oton 87%, Očestovo 81%, Padene
80% i Ridane, Zvjerinac, Ramlja-
ne sa 77%.

Naplata ovog poreza slabije se
ostvaruje u Biskupiji 43% i Ra-
dučiću 36%.

U naplaćivanju općinskog pri-
reza ističe se selo Očestovo, gdje
je uplaćeno 71%, Padene 65%,
Orlić 62% i t. d., dok zaostaje u
Plavnu jer je ostvareno u I. polu-
godištu tek 33%, Biskupiji 28% i
Radučiću 20%.

U daljem radu sjednica obaju
vijeća usvojene su odluke o trž-
nom redu, o ispaši pčela, regulir-
anju saobraćaja na području gra-

da Knina, te odluke o rušenju
građevnih objekata, koji su podig-
nuti protivno građevinskim propi-
sima i bez građevinske dozvole,
kao i odluke o vršenju službe jav-
nih nosača.

Nakon podnesenog prijedloga i
žive diskusije u kojoj su na sjed-
nici Općinskog vijeća učestvovali
mnogi odbornici, naročito iz Oče-
stova, Radljeva, Plavna, Polače i
Zagrovića, usvojena je odluka o
perspektivnom planu mreže cen-
tralnih osmogodišnjih škola na po-
dručju knjinske općine.

U nastavku sjednice prihvaćeno
je rješenje o izmjeni i dopuni rje-
šenja o osnivanju poduzeća »Kor-
munalac«. Na kraju Narodni odbor
je ovlašten da daje garanciju Na-
rodnoj banci za dobivanje obrtnog
kredita u iznosu od 9,5 milijuna,
koji je potreban Općoj bolnici u
Kninu. Također obnovljena je ga-
rancija za namjenski kredit Zdrav-
stvenoj stanici Knin, na iznos od
1 milijun dinara. (AM)

KNJIZARA »OMLADINA« U NOVIM PROSTORIJAMA

Knjižara »Omladina« nalazila se
dugo godina u nepodesnim pro-
storijama. Posebno je bio loš skla-
dišni dio, koji je bio mali, a uz to
mračan i vlažan. Zbog takvih pri-
ka roba je bila ugrožena i uopće
poslovanje otežano, osobito kad se
ima u vidu, da se ovom knjižarom
služe potrošači iz susjednih opć-
ina.

Ovih dana poduzeće je izvršilo
adaptaciju prostorija u novograd-
nji, u blizini Narodne opošte. U
ovu svrhu knjižara je iz Općinskog
investicionog fonda dobila kredit
u visini od 950.000 dinara, a upo-
trebila je 450.000 vlastitih sred-
stava. U novouređenim prostori-
jama, knjižari su sada omogućeni
bolji uvjeti rada, a time je i grad
dobio jednu lijepo uređenu radnju.

Knjižara je opskrbljena potreb-
nim školskim knjigama i priborom
za novu školsku godinu, tako da
se daci svih škola već sada mogu
snabdijeti udžbenicima i ostalim
potrepštinama. (AM)

NOVA ŽRTVA RIJEKE KRKE

Antun Radonić, rođen 1945. go-
dine u Rupama otišao je 12. VIII.
sa maloljetnom braćom Stipom i
Nikolom na Roški slap da peca
ribu. Nakon izvjesnog vremena su
se ukrcali u neki trošni čamac da
se provozaju. Nekoliko metara od
obale čamac je počeo naglo tonu-
ti sva trojica su se našla u vodi.
Nijedan nije znao plivati. Mlada
braća su se grčevito uhvatila za
čamac, a Ante je naglo nestao pod
vodom. Zbog velike huke Roškog
slapa nitko nije čuo njihov zapo-
maganje. Tijelo nestalog dječaka
još nije pronađeno. (Z)

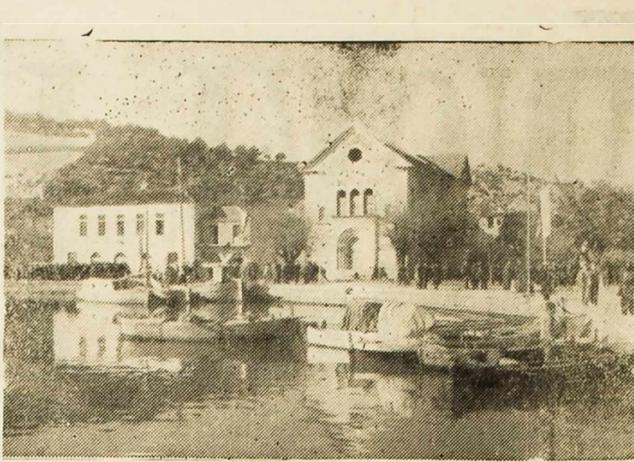
NA KNJINSKOJ STANICI TREBALO BI POSTAVITI VIŠE ČESAMA

Zavladale su gotovo nezapam-
ćene vrućine. Ovo je doba kad lju-
di masovno putuju radi godišnjeg
odmora. Vlakovi su prepuni. Na
svakoj stanici putnici silaze da se
napiju i snabdiju vodom. Tako i u
Kninu gdje vlakovi stoje oko 10
minuta. Ali jedna česma nije do-
voljna za toliki broj ljudi. U po-
trazi za vodom ulaze u obližnju
restauraciju i slastičarnu, pa čak
i u privatne stanove. Zbog toga
bi trebalo da se na knjinskoj že-
ljezničkoj stanici, sada u jeku tur-
ističke sezone i pojačanog put-
ničkog saobraćaja postavi još ne-
koliko česmi, koje se kasnije opet
mogu ukloniti. (AM)

UNIŠTAVANJE RIBE LUDROM

Zakon o pomorskom ribolovu,
koji je izdalo Izvršno vijeće NR
Hrvatske određuje, da je lov mre-
žom ludrom dozvoljen od 1. VII.
do 31. XII. U Zakonu se, dalje, iz-
ričito kaže: »Narodni odbor kotara
određuje položaje, na kojima je
dozvoljeno loviti ludrom i koliko
puta na istom mjestu.

NO kotara Šibenik je u skladu
s tim zakonom donio svoju odlu-
ku, ali u njoj ne govori o tome
gdje bi taj lov trebalo zabraniti.
I tako naši ribari s ludrama već
mjesec dana sistematski uništava-
ju ribu. (Z)



Školski problemi Zatona

Od oslobođenja pa do danas,
školska nastava u Zatonu održava
se u neprikladnim prostorijama.
Za oko 140 školskih obveznika na
raspolaganju su samo dvije učio-
nice i to bez potrebnih sanitarnih
uređaja. U pogledu stanova za u-
čitelje, stanje je još gore. Pro-
svjetni radnici imaju samo jednu
sobu. I upravo zbog toga je i pro-
blem kadra tako težak, jer u Za-
tonu nitko ne želi da službuje kad
ne postoje niti najosnovniji uvjeti
za život i rad.

Iz godine u godinu problem ško-
le postaje sve akutniji i Zatonjani
su ga iznosili pred najviše foru-
me. O tome se raspravljalo na raz-
nim sastancima, zborovima birača,

pri razradi budžeta, ali se ipak
problem ne rješava. Nedavno smo
mogli pročitati u ovom listu da
bi Zaton u školskoj 1958/1959. go-
dini trebao imati centralnu osmo-
godišnju školu. Dabome, da bi
takva škola imala više daka i pro-
svjetnog kadra. Međutim, prostor
ostaje isti: samo dvije učionice i
jedna soba za nastavno osoblje.

Da bi se čitava stvar makla sa
mrtno tačke, Zatonjani su tražili,
da im se izrade nacrti za novu
školsku zgradu i odredi lokacija
pa da tako sami započnu s radovi-
ma. Oni su i danas spremni da se
prihvate posla, jer u potpunosti
shvaćaju značenje tog problema
za njihovu djecu. (NS)

Uništavanje pčela

U Zatonu se i ove godine pono-
vilo prošlogodišnji slučaj sa pče-
lama i prskanjem voćaka otrovni-
m preparatima. Taj slučaj je u-
toliko drastičniji, što se ponavlja
iz godine u godinu, a da nitko
od nadležnih stručnih lica ne na-
stoji da se tome već jednom u-
čini kraj.

Zahvaljujući upravo nerazum-
nom prskanju voćaka arsenatom,
zatonski su pčelnjaci opustjeli.

DOBAR RAD TURISTIČKOG DRUŠTVA U ZATONU

Prošle godine u Zatonu je osno-
vano turističko društvo, koje dan-
nas okuplja preko 100 članova. Od
postanka, pa do danas društvo je
usmjerilo svoju aktivnost na u-
ljepšavanje mjesta i uređenje pla-
že. U ovoj godini bit će, prema
nacrtima, uređeno 80 metara plaže
na kojoj se predviđa izgradnja ka-
bina i tuševa. Pored toga, društvo
je dalo inicijativu za izgradnju
higijenskog javnog tušnika, čiji
se radovi sada privode kraju. O-
sim toga nastavljani su i radovi
na betoniranju Poljane, pločnika i
manjeg parka. Istovremeno se
izvode radovi na uređenju obale
u dužini od 60 metara. U svojim
akcijama turističko društvo nai-
lazi na podršku i ostalih druš-
venih organizacija. Pomoć pru-
žaju i razna poduzeća kao i U-
prava pomorstva, ali je pomoć još
uvijek potrebna da bi se radovi
dovršili. (NS)

P. Blušić

Turističko savjetovanje

(Nastavak sa 1. strane)

šnu taksu ubiru organi NO-a općina
i da se njeni prihodi potom unose
u spomeniti Fond. Na taj način
postići će se puna kontrola i evi-
dencija ubiranja boravišne takse.

Tajnik Turističkog saveza kotara
Dubrovnik Vojko Pečić dao je o-
bjašnjenje o osnivanju jednog cen-
tra za proučavanje turističke pro-
blematike. Brojne pojave našeg
društvenog života upućuju na nu-
žnost naučnog rada u turizmu, ko-
jem se dosad nije moglo sistematski
pristupiti zbog neodoljivosti rje-
šenja neposrednih operativnih
zadataka. Sadašnji turistički razvi-
tak dosegao je takav stepen, koji
neodoljivo zahtijeva da se pristupi
ovom zadatku. U ovaj okvir izuča-
vanja spadaju problemi privrede,
zdravstvene, kulturne i političke
uloge turizma, kao i poboljšanje
životnog standarda radnih ljudi.
Naučnim ispitivanjem može se ut-
vrditi koliko turizam doprinosi
uravnoteženju platne bilance, iz-
dizanju zaostalih područja i rent-
abilnosti investicija u turizmu. Zbog
tih razloga takav naučno — istra-
živački rad treba organizirati u po-
sebnoj naučnoj ustanovi, koja će
djelovati u okviru Turističkog save-
za Jugoslavije. Referent navodi da
sjedište takve institucije bude u
Dubrovniku, gradu koji posjeduje

najviše iskustva u turizmu i služi
kao osnovni materijal za neposredna
analitička sagledavanja i ispitiva-
nja konkretnih pojava turističkog
razvoja. To je grad u kojem se na-
laze brojne kulturne ustanove, a
posebno turistički arhiv, grad s iz-
razitim turističkim manifestacija-
ma, smjeshajnim kapacitetom i td.

Učesnici savjetovanja složili su
se sa prijedlogom donesenim prije
dvije godine u Dubrovniku, da se
u cilju proučavanja turističke pro-
blematike pristupi osnivanju Insti-
tuta za turizam, koji bi kao samo-
stalna ustanova djelovao u okviru
Turističkog saveza Jugoslavije, a
da prema već postojećim uvjetima
njegovog sjedište bude u Dubrovni-
ku.

Odlučno provedena organizacija
ovog savjetovanja predstavlja u ni-
zu dosadašnjih uspjeha još jednu
snažnu afirmaciju Turističkog sa-
veza kotara Šibenik i čitavog ovog
kraja, koji sve više poprma turi-
stičko obilježje. To je bio jedno-
dušan stav svih učesnika savjeto-
vanja.

U toku savjetovanja učesnici i
gosti razgledali su slapove Krke, a
u utorak navečer posjetili su Vo-
dice, gdje su obišli plažu i ostale
turističke objekte. (JJ)

GRADANI pisu...

Gdje je naša pjesma?

Šibenik — grad pjesme ne mo-
žeš u tom smislu više prepoznati.
Ne zbog toga što u njemu više ne
čuješ pjesmu. Ponekad je i
ma i previše. Ali kakova je to
pjesma. Imamo prilike, da se na-
slušamo muzike, ali ne one naše,
kojom mi govorimo i koja govori
o nama. Ritam prerije, savane i
pampasa istisnuo je naše melo-
dije.

Da li je naša dalmatinska pje-
sma, po kojoj smo i u svijetu
poznati, zaslužila ovakav nemar,
gotovo prezir. Nije li ona poznata
kao najljepša kulturna tvorevina
mediteranskog područja — odraz
vedrine našeg neba i duše, odjek
našeg mora i žala. Mogu li nam
našeg mornara — ribara zamije-
niti kaubojci čuvari goveda i ko-
nja, a jedra i valove — prašina i
laso? Hoćemo li zaista zaboraviti
našu lijepu pjesmu? Ne zaboravi-
ljamo li time upravo i na sebe.

To ne znači, da se mi ne mora-
mo upoznati sa stranim izrazom,
ali ipak potrebno je naglasiti, da
na našem tlu naša pjesma ima pu-
nu ljepotu. Naši muzičari pa i ho-
telske kapele i drugi, koji javno
izvode muzička djela i treba da
gaje, čuvaju i unapređuju naše
muzičko blago, koje nije manje
vrijedno od kamenih spomenika
naše prošlosti. Oni su dužni upo-
znati stranca sa stvaralačkim geni-
jem našeg naroda i njegovim iz-
raznim mogućnostima isto onako
kao što ih kustosi muzeja upozna-
ju sa drugim kulturnim i materijal-
nim bogatstvima naše prošlosti.
Mogu li uopće naša otoci i more
imati ljepšeg dekora od vesele
primorske pjesme?

Ovdje bi trebalo spomenuti i u-
tjecaj naše radio-difuzije, čiji se
program često »obogaćuje« uvoz-
nim krikovima na račun dalmatin-
ske pjesme. Iznimka je Radio-
Split, čiji program kod nas ljudi
rado slušaju upravo zbog toga,
jer je on sastavljen od pjesama,
koje su bliske i drage našem čov-
jeku. K.

Eksperimenti u gostionici

Organi upravljanja u zadružnim
organizacijama (graju, što je ra-
zumljivo, odlučujuću ulogu u rje-
šavanju akutnih problema zadru-
ge. Oni donose proizvodne planove,
perspektivne planove razvika po-
ljoprivredne proizvodnje, odlučuju
o otvaranju pogona i radnji, a i-
sto tako donose odluke o njho-
vom zatvaranju, ukoliko su neren-
tabilne i silčno.

Međutim, nije rijedak slučaj da
ti organi, na sugestiju izvjesnih
pojedinaца, i promaše svoj cilj.
Iznijet ćemo primjer poljoprivred-
ne zadruge u Konjevratima. Pored
trgovine i otkupa poljoprivrednih
proizvoda, ta zadruga je imala, da-
bome, i gostionicu. Pošto je ona
radila sa gubitkom upravni odbor
je donio odluku još u polovini
prošle godine, da se gostionica
zatvori.

Ne može se dalje ovako, re-
kao je predsjednik upravnog od-
bora na sjednici. Gostionicu treba
otvoriti. Oni što su ranije bili u
njoj, gledali su samo lični interes
i zato je gostionica paslovala sa
gubitkom.

Dozvolite, reče predsjednik,
da ja i predsjednik zadružnog sa-
vjeta budemo u gostionici, pa ćete
vidjeti, da će se prodati pravo
vino, a bit će i dobiti... Nekd
su se s tim prijedlogom složili,
a neki i nisu. Gostionica se, na-
ravno otvorila. To je imao biti sa-
mo eksperiment, kako je rekao
predsjednik. Taj pokus trajao tri
i po mjeseca i zadrugu je koštao
nista manje nego 96.000 dinara.

Kad je to novo eksperimentalno
osoblje upozoreno od upravitelja,
da gostionica posluje s gubit-
kom i da je svakako treba zat-
voriti, onda je odgovoreno sa
prijetnjama i psovkom.

Na osnovu odluke upravnog
odbora, gostionica je zatvorena
krajem mjeseca srpnja. Naime,
zatvorena je kuća, koja je upro-
praštavala zadružne fondove, i
koja je bila leglo mržnje, sva-
de, psovki i kartanja.

Jere Krnić

Pretplatnici!

Podmirite
pretplatu za
1958. god.

Epidemija tifusa na području kotara

Prvi slučajevi oboljenja kod
trbušnog tifusa na području našeg
kotara pojavili su se u Bribirskom
Mostinama. Do danas je bilo pre-
ko 40 oboljelih. Pomanjkanje vo-
de, velik broj muha, nedostatak
sanitarnih uređaja (nijedna kuća
nema tušnika), je otežalo suzbi-
janje epidemije.

Iz Bribirskih Mostina bolest se
kontaktom među stanovništvom
proširila i na deset kilometara u-
daljene Devrske i Krnjeve. U tim
mjestima je dosad obolilo 55 li-
ca. Svi se nalaze na liječenju u
šibenskoj bolnici.

Ekipa Higijenske stanice iz Ši-
benika svakog tjedna posjećuje
mjestu ugrožena epidemijom, jer
lokalna zdravstvena služba zbog
pomanjkanja kadrova i financijskih
sredstava nije u mogućnosti
poduzeti potrebne zaštitne mjere.
Izvršeno je kloriranje svih javnih
vodoopskrbnih objekata, dezinfek-
cija kuća u kojima su se nalazili
bolesnici a krv svih mještana koji
su s njima dolazili u kontakt od-
nesena je na laboratorijsku ana-
lizu.

Glavni faktori prenošenja te
bolesti u ovom slučaju su muhe a
zanim kontakt među stanovništvom,
zbog čega se bolest nije proširila
naglo već se svakih nekoliko dana
pojavi po koji slučaj i tako se ne-

prestano vuče »epidemijski rep«
koji će se teško moći zaustaviti
bez jedne veće i organiziranije ak-
cije.

Prošli tjedan se tifus pojavio i
na području općine Šibenik, u Ka-
priju, gdje su oboljele dvije oso-
be. Posebna ekipa Higijenske sta-
nice sanitarne inspekcije iz Šibe-
nika je odmah pregledala sve ku-
će, ustanovila izvore zaraze i izvr-
šila dezinfekciju nekih objekata i
kloriranje vode. Na prijedlog sa-
nitarnog inspektorata Narodni od-
bor općine Šibenik će iz fonda za
preventivu financirati prskanje ci-
jelog mjesta, radi uništenja muha,
koje su glavni faktor u prenošenju
crijevnih zaraznih bolesti. Prska-
nje će izvršiti poduzeće »Cian« iz
Splita sa preparatom Diadrinom
u kombinaciji sa šećerom i nekim
drugim preparatima. Poduzeće ga-
rantira da, se za dva i po mjeseca
poslije prskanja u mjestu ne će
pojaviti ne samo muhe nego ni
jedan drugi insekat.

Ukoliko se osiguraju potrebna
sredstva, dezinfekcija će se izvr-
šiti još u Zlarinu, Prvic, Luci,
Krapnju, Zatonu i Zablacu. Z.



Primošten

GOSTOVANJE SPLITSKE OPERE

Kao prilog programu ovogodišnjih ljetnih priredaba u našem gradu, dolazi, između ostalog, i gostovanje splitske opere, koja će na Trgu Republike izvesti tri operne predstave.

Članovi ansambla izvest će u subotu 16. o. mj. »Rigoletta« od Verdija, u nedjelju 17. o. mj. »Eru s onog svijeta« od Gotovca, i u ponedjeljak 18. o. mj. »Seviljskog brijača« od Rossinija.

U glavnim ulogama nastupit će prvaci splitske opere Maja Božin, Andrića Dumančić, Alma Peranić, Toni Jelaska, Ante Marušić, Paško Duplancić, Ilija Žizak i Pero Matulić.

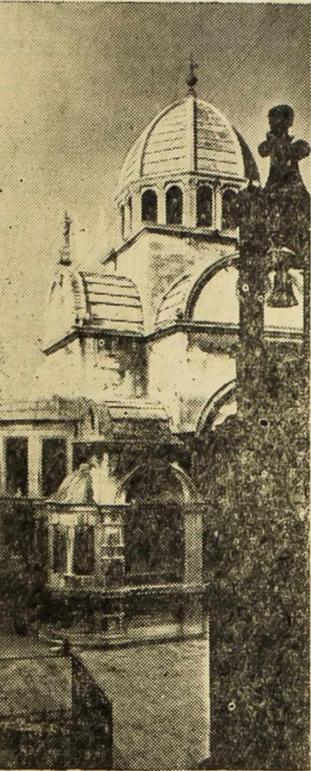
Već prve vijesti o tom gostovanju ponikle su mnoge naše građane da još pred mjesec dana izvrše predbilježbu rezervacije ulaznica, tako da je najveći dio ulaznica za sve tri predstave već rezerviran. Rasprodaja predbilježenih ulaznica vršit će se na blagajni kazališta u četvrtak i petak od 10 do 12 sati i od 18 do 20 sati. Nepredbilježene ulaznice pustit će se u prodaju u subotu.

Mjesta u gledalištu su numerirana, a cijene ulaznicama kreću se od 100 do 250 dinara.

RADOVI NA UREĐENJU PUTA RADE KONČAR

Uskoro će u režiji Narodnog odbora šibenske općine započeti radovi na uređenju Puta Rade Končar i to od Gimnazije do stadiona. Čitav taj put na dužini od 1 i po kilometar bit će proširen i asfaltiran. (J)

GRADSKA KRONIKA



Komunalna banka

MODNA REVIJA »UKUSA«

U petak navečer na Trgu Republike pred oko 1500 građana, u organizaciji Doma Jugoslavenske ratne mornarice, priredena je velika modna revija uz sudjelovanje beogradskog modnog časopisa »Ukus«, jazz orkestra, pjevača i članova »Vesele revije« Radio Beograda. Na reviji je prikazano nekoliko desetaka modela muške i ženske odjeće, te kupućih kostima. Prikazani modeli proizvedeni su u tekstilnim kombinatima Beograda, Zemuna i Leskovca. (J)

UDRUŽENJE PENZIONERA POMA- ŽE SVOJE ČLANOVE

U čast Dana ustanka naroda Hrvatske šibensko Udruženje penzionera preko svojih predstavnika posjetilo je Dom staraca. Prilikom posjete predstavnici Udruženja penzionera uručili su tamošnjim svojim članovima vrijedne poklone. Spomenuto Udruženje je također dvadesetoricu svojih članova dodijelilo novčanu pomoć u ukupnoj visini od 40 hiljada dinara. (J)

158 NOVIH STIPENDIJA DODIJELIT ĆE NO OPĆINE

Narodni odbor šibenske općine odlučio je da početkom nove školske godine dodijeli 158 stipendija. Najveći dio stipendija bit će dodijeljen studentima Filozofskog i

Tehničkog fakulteta, kao i polaznicima srednjih stručnih škola. Dvanaest stipendija moći će koristiti studenti raznih instituta i visokih škola. Dosad je NO općine dodijelilo ukupno 350 stipendija, u koji broj nisu uračunate stipendije koje koriste djeca palih boraca i žrtava fašističkog terora. (J)

PREKO 7000 KILOGRAMA ULOVljenih SPUŽAVA

Tokom prošle i ove godine roniloci ribarskog kombinata »Kornati«, poljoprivrednih zadruga Žirje i Krapanj ulovili su preko 7000 kilograma spužava. Veća količina ulovljenih spužava plasirana je na strano tržište, dok će ostali dio također biti prodan. U lovu na spužve nalazilo se osam ronilačkih ekipa, koje su vršile lov duž jadranske obale. (J)

PROŠIRIT ĆE SE ŠIBENSKA BOLNICA

Šibenska bolnica, kojoj gravitira ne samo područje šibenskog kotara, već i neki predjeli Bosne i Hercegovine, uskoro će povećati broj ležajeva od sadašnjih 700 na 900. U toku su završni radovi na uređenju internog odjeljenja u koji će biti smješten ginekološki odjel. Šibenska bolnica završetkom radova na toj zgradi imat će dvanaest paviljona. Nadalje će se urediti nervno i zarazno odjeljenje, a u okviru ove zdravstvene ustanove osnovat će se ortopedski odjel i odjeljenje za fizikalnu terapiju te centralno kupatilo. Bolnica će također dobiti novu kanalizaciju i vodovod. Osim tih radova predviđa se proširenje sadašnjeg Tbc odjeljenja građnoinove zgrade, u kojoj bi se smjestilo daljnjih 40 kreveta. (J)

IN MEMORIAM

Svim poslovnim prijateljima i saradnicima javljamo tužnu vijest, da je u četvrtak 7. VIII. o. g. nenadano preminuo član ovog radnog kolektiva na dužnosti tehničkog rukovodioca poduzeća

MILUN ING, NEVEN

Pokojnik je svojim nesebičnim zalaganjem, marljivošću i blagim postupcima dosta zadužio ovo poduzeće. Na svoj način djelovao je na međusobnom zblizenju ljudi, i time je razvio poslušnost, radnu disciplinu i elan, što je imalo znatnog utjecaja na efekat rada na mnogostrukim, a često i dosta zamršenim poslovima ovog radnog kolektiva. Do zadnjeg časa života nije sustao, već se nesebično zalagao za stvari zajednice, dok ga nije nemla i nagla smrt odvojila od nas prigodom obavljanja redovnih dužnosti.

Ovaj radni kolektiv duboko je potresen i ožalošćen naglim gubitkom svog dragog druga i rukovodioca i dugo će ga zadržati u sjećanju.

Radni kolektiv
Električnog poduzeća - Šibenik

ZAHVALE

U nemogućnosti da pojedinačno zahvalimo na pažnji izraženoj prilikom smrti

ING. NEVENA MILUNA

to ovim putem izražavamo najtopliju harnost svima, koji su suosjećali u našoj boli.

Obitelj Milun i Ungaro

Toplo zahvaljujemo svim političkim, društvenim i privrednim organizacijama kao i rodbini, prijateljima i znancima koji su nam povodom smrti našeg tehničkog rukovodioca

MILUN ING. NEVENA

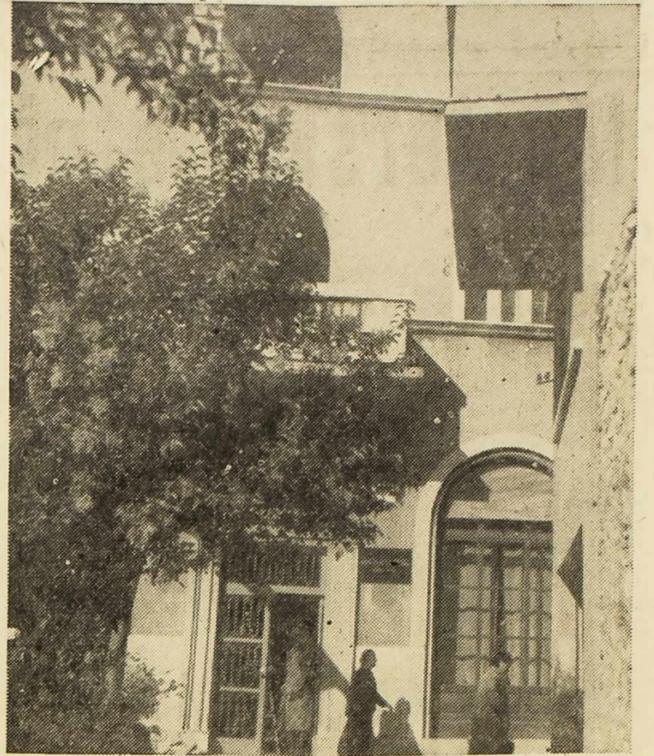
izrazili svoje saučesće. Posebna hvala svima na poslatim vijencima a naročito poduzetima, koja su nam dala svoje automobile za ispraćaj pokojnika iz Šibenika na groblje u Sinju.

ELEKTRIČNO PODUZEĆE
ŠIBENIK

MALI OGLASNIK

ADVOKAT MILIVOJ GRUBIŠIĆ ponovno je otvorio svoju advokatsku kancelariju u vlastitoj zgradi Lenjinov trg br. 11, II. kat (bivša Draga, vis-a-vis Tvornice leđa).

OGLAŠUJTE U »ŠIBENSKOM LISTU«



Obavijest Muzičke škole

Naknadni razredni i popravni ispiti iz školske godine 1957/58. održat će se u ovoj školi 26. kolovoza 1958. od 8—12 sati.

Prijemni ispiti za upis u pravični tečaj I. razred niže muzičke škole vršit će se putem natječaja 27. i 28. kolovoza 1958. g. od 8 do 12 sati.

Prijemni ispiti za upis u pripravnici tečaj srednje muzičke škole vršit će se 29. kolovoza 1958. od 8—12 sati.

Prijemni ispiti za upis u tečaj I. razreda srednje muzičke škole vršit će se 30. kolovoza 1958. od 8 da 12 sati.

Molbe za prijem u ovu školu treba predati tajništvu škole najdalje do 23. kolovoza 1958. god. Molbe treba biljeovati sa dana 30.—

Molbama za prijem u pripravnici tečaj i I. razred niže muzičke škole treba priložiti:

a) izvod iz knjige rođenih
b) svjedodžbu o završenom I. razredu osnovne škole.

Molbama za prijem u I. pripravnici tečaj srednje muzičke škole treba priložiti:

a) izvod iz knjige rođenih
b) svjedodžbu odnosno općeobrazovne škole
c) ljekarsko uvjerenje specijaliste larngologa za kandidate solo pjevanja.

Molbama za prijem u tečaj I. razreda srednje muzičke škole treba priložiti:

a) svjedodžbu o završenom VI. razredu niže muzičke škole.
b) svjedodžbu o završenoj osmogodišnjoj školi, ili najmanje četiri razreda gimnazije.

Redovni upisi vršit će se 1., 2. i 3. IX. 1958.

U novoj školskoj godini vršit će se obuka na slijedećim muzičkim instrumentima: klaviru, violini, violi, violoncellu, kontrabasu, flauti, obou, klarineti, trubi, horni i

pozauni. Osim toga, vršit će se obuka solo i zbornog pjevanja, solfeggia, teorije, harmonija, kontrapunkta, muzičkih oblika, poznavanja instrumenata, opće historije muzike, povijesti glazbe jugoslavenskih naroda, talijanskog jezika (za solo pjevače), grupnog sviranja i orkestra.

Početak redovne nastave je 5. rujna 1958. u 8 sati.

NASTAVA JE BESPLATNA

UPROPAŠTENO 1000 KESICA KAMILICE

U posljednje vrijeme je naše gradsko tržište oskudjevalo sa kamilicom. Poduzeće »Konzum« je pred nekoliko dana trebalo dobiti 1000 kesica od poduzeća »Biljana« iz Sombora. Pošiljka je upućena željenom. Zbog velike vrucine, prilikom transporta rastopila se parket pasta, koja se nalazila iznad kamilice, tako da su gotovo sve kesice postale neupotrebljive. Štetu od 60000 dinara »Konzum« će nadoknaditi Jugoslavenska željeznica. (Z)

MATICNI URED

RODNI

Krešimir, sin Zvonimira i Marije Šimatić; Jerko, sin Ante i Antice Gruja; Ervin, sin Mate-Vitomira i Tomice Karin; Deana, kći Marka i Silvije Kulušić; Željko, sin Vice i Zorke Brajković; Oliver, sin Dragutina i Veronike Pirjaks Ivica, sin Stjepana i Nede Ercegović; Nikola, sin Mate i Luce Bralić; Vinka, kći Josipa i Slavke Grgas-Svirac; Ante, sin Nikole i Ljubice Rošini; Edo, sin Vladimira i Ruže Cukrov; Ivo, sin Sime i Jerine Carev; Jadranka, kći Božidara i Anke Novaković; Ljiljana, kći Jakova i Ike Vrančić; Jadranka, kći Bogoljuba i Nadežde Jeremić; Vedrana, kći Marinka i Mirjane Bulat; Neda, kći Roka i Ljubice Mijat; Radomir, sin Frane i Ike Jelčić; Duško, sin Boška i Smiljane Trlaja; Žarko, sin Ivana i Zorke Vučenović; Domagoj, sin Slobodana i Jozice Vodopija; Neven, sin Stanka i Stane Jakeljčić; Slobodan, sin Mlana i Anke Antić.

VJENČANI

Šperba Ante, doinstalater — Spahija Janja, domaćica; Danilov Boris, student kemije — Marijanović Branka, kemijski tehničar; Ležaja Jere, službenik — Ljubić Vinka, domaćica; Milković Jakov, stolar — Guloznić Jasna, službenik; Baljkas Krešimir, motomehaničar — Radović Tereza, radnica i Lacmanović Vlatko, mašinobravar — Radović Nada, službenik.

UMRLI

Lazar Jasna Zorkina, stara 9 mjeseci; Morić Joso Markov, star 22 godine; Milun Neven Josip, star 36 godina; Redžepović Musa Ahmetov, star 51 godinu; Bačić Rajko Matin, star 2 godine i Daković Ivo, Lukin, star 5 mjeseci.

Život na plažama

U ovoj sunčanoj vrtoglavici jedino su ribari i kupaći uporni. U svakom slučaju jedan od najpopularnijih je Vranac. S vremena na vrijeme pokrene se da na udicu natakne novi mamac — živu kozicu, da bi odmah zatim zauzeo stav mudre ribarske opreznosti. Časkom se oko njega okupala grupa zagrebačkih mališana. Iz dvojivši se iz grupe jedan od njih upita:

— Barba kaj ste ulovili na udicu?
Umjesto odgovora barba se stade mrštiti, jer mu naziv »barba« previše zaudara po naftalinu. Zatim, shvativši da su u pitanju djeca iz unutrašnjosti, nasmiješi se, spreman da svoj odgovor začini nekom — na brzinu skovanom — duhovitom uzrečicom. Reče:

— Da, nekad su zaista ovdje živjeli, barbari i barbe. Ali toga više nema; davno je nestalo i jednih i drugih.

No čim je nestalo zagrebačkih mališana njih su zamijenili četvorica beogradskih daka pocrnjelih od sunca, istovremeno začuđenih i znatiželjnih. Neko su vrijeme promatrali koprcanje ulovljenih ribica, njihove crvene škrge, tužne oči i zelenkaste peraje.

— Čiko vi ne pecate na crve! — začuđeno će jedan od njih. To je nekakva gusenica iz porodice borovog prelca...

— Prije svega — odgovori Vranac — ja iz principa ne pecam na crve. A pored toga ja nisam nikakav »Čiko«, jer još nisam navršio ni pedesetu godinu starosti.

— Pa već možeš biti i dedo — ne ostane mu dužan dječak. Posedio si, a ovamo mi pokušavaš zgravat nekakvog frajera.

— Gle, gle, beograđani! — E, pa dobro došli... Vi gore u Dunavu i Savi sigurno pecate na žohare. Molim vas povucite se nazad; ta sve će te mi ribice preplašiti. Nije ovo Dunavska kaljuža. Kršom se nasmiješi, a zatim otrpiti dječake pogledom do splavi koji saobraća za Martinsku.

TROKATNA MARTINSKA

U stvari Martinska je podijeljena na prvi, drugi i treći kat. Na prvom katu uz rub obale mamice budnim okom motre na svoje objesne mališane, na njihove zmajevе, lopte i kolutove. Ovdje po plićaku ima i previše smijeha i galame. Uz prskanje morske pjenice nekoliko lopti stalno prelaze iz ruke u ruku. Kikot je zvučan i bezazlen isto tako kao što je bezazlena i dječja duša koja

svugdje za sebe pronalazi i izgrađuje svoj svijet bajki i čuda.

— Drugi kat, po nekom prešutnom sporazumu dijele kartaši, starije djevojke kao i svi oni koji svojim držanjem nastoje na sebe svratiti pažnju svoje okoline. Međutim u »mrtvim uglovima« trećeg kata šapuću zaljubljenici koji nastoje prikriti svoje tajanstvene osmišle od znatiželjnika, svoje tajne i svoju malu sreću, vatra pogleda i plinu osjećaja.

Uostalom svaka plaža ima i svoje mondene i nasrtljivce; često baš na ovim mjestima imamo priliku slušati banalna nagovaranja: »Pa mi se od ruku poznajemo gospodice, za ne?« — Sudjelovao sam jednom dijalogu u tri sata popodne. Znoj je ujedao za oči. Osunčana lica dobila su svoju brončanu boju. Pa, štoviše i galebovi izbjegavaju prežgano stijenje gdje provode noći: stalno razmahuju krilima, glavačke se bacaju u more.

— Ah, da, sad se sjećam... Čini mi se da smo jednom zgodom putovali skupa do Zagreba... Ne? Ta nije moguće. Nalazili ste se u društvu jedne plavuše... Koje li puste sličnosti između vas i jedne moje znanice iz Vinkovaca! Nije istina?... Tačno, jedna mala zabuna. Ako se ne varam ona je imala jednu ružnu brazgotinu na čelu... Inače...

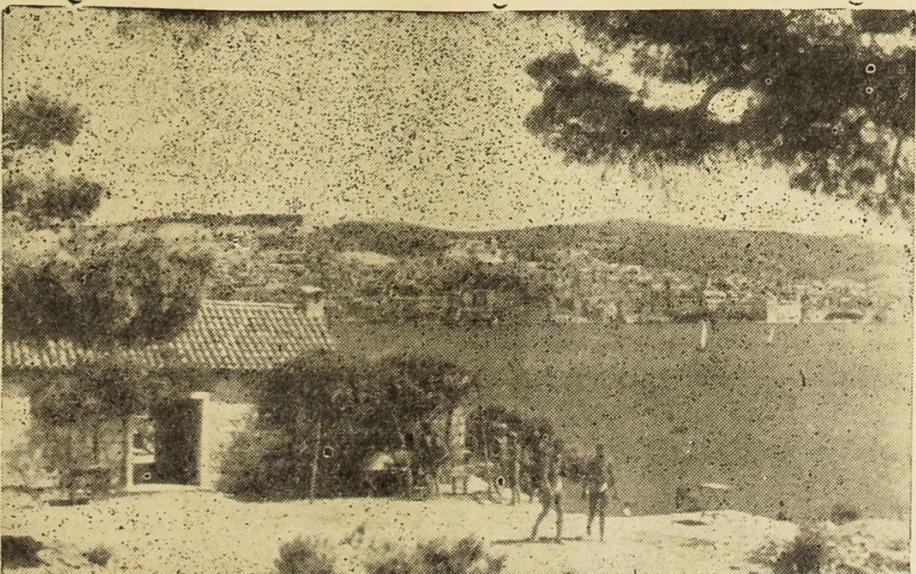
— Inače vi ne govorite istinu — odvratila napadnuta djevojka. Vaša izmišljena priča spada u ropotarnicu. Kod mene to ne pali. Nisam, ja neka jeftina robica...

— Dakle vi ste skupocjena tkanina. No?
— Naravno. Koju vi niste u stanju kupiti za svoj sitniš.

— Zar ni krupne banknote ne dolaze u obzir?
— Vi ste bezobraznik! — Bez dobrog odgoja. Odstranite se...

U ovim zaista sparnim danima naše plaže dobivaju čarobnu fizionomiju Jadrinja, Paklena i Martinska žive životom kupaca svih doba starosti. Šarolikost kupućih kostima isprepliće se zelenilom borova, plavom bojom mora i sivočom prežganog kamenja. Nasukani na obale nalčimo jatru dražesnih pngvina spremnih da se svakog časa zagrijurimo u more. Dahtavi od sparine, pocrnjeli od sunca. Pa ipak vedri i nasmijani, uvijek spremni na pjesmu i šalu (ponekad i masnu).

Petar Bilušić



Usput zabilježeno

Murterski ljetni refleksi

Ustinu imao sam sreću da otputujem na godišnji odmor u jeku najveće žege. Nije mi ni u kojem slučaju naklonjen užareni asfalt. A tada je najbolje potražiti neki zgodan kutak, gdje, eto, nema gradskih refleksija. Pohrlih starom znanicu barba Šizgoreu na šalter »Jadrolinije«, (inače čovjeku uvijek spremnom za šalu, pružih mu kartu za povlaštenu vožnju, platih nešto sitnija i odoh. »Vir« nas je nosio u Murter. Brod pun kao šipak. Polijegali ljudi po palubi, umorni od noćnog putovanja. Ima i onih koji vrtuljaju glavom, želeći poznanstvo. Novinar kao novinar kad naiđe u jednoj takvoj nepoznatoj košnici ne će stajati skrštenih ruku. Počimlje se onim standardnim: da li ste bili ikada ovdje, otkuda putujete i tome slično. Jedan čovjek brkat i napola čelav nekako uporno insistira na razgovor, rekao bih: želi da me intervjuira. Postao mi brko sumnjive profesije. Dozvoljilo meni, pa ga nekako uvjerljivo zapitah:

- Izvinite družo, a što ste vi po profesiji?
- Novinar!
- Pruzih ruku.
- Pa mi smo kolege. Na prvi pogled, dobar i simpatičan čovjek, stekao sam dojam da pripada mojoj krvnoj grupi — veseljak je!

MURTERANI SU ZADOVOLJNI

Murter broji nešto više od 2900 stanovnika. Lijepo i naoko veselo mjesto, nekada ekonomski dosta jako, danas preživljava posljedice elementarnih nepogoda. I to se, naravno, odražava i za paža.

Nakenkero starac kačket na glavi i priča on tko zna po koji put svoju intimnu životnu priču: — Masline su nam glavni izvor života. Ona prokleta zima veljače 1956. uništila nam, eto, jedino što smo imali. Znate — rekao je starac naborana i ispačena smede — bakrenastog lica — za dobrih godina Murter je znao imati i do 45 vagona ulja, a prošle godine svega desetak. Ribanje nas je također izdalo. To je ljude potaklo da potraže drugi izlaz. Turisti su spasilu situaciju. Inače kuku i naopako. Mještani počeli uređivati sobe, kuhinje, graditi nužnike, ceste, trgovine... starac je još nešto promrmljao, a ja sam nekako »ad hok« zaključio, za sebe, naravno:

- Život ne bi bio interesantan, kad ne bi imao i svojih tegoba, radosti i sretnih časova!
- Turistička tradicija Murtera nije ni duga ni velika — svega par godina. Pa ipak ovo je mjesto znatno izmijenilo svoju fizionomiju, ono se zapravo preporodilo.

Murterani su zato zadovoljni! Razgovarajući s ovdšnjim običnim ljudima o prilikama života, problemima i perspektivama njihova kraja, dojmio sam da su veliki optimisti.

— Struja će, vele oni, — preporučiti ovaj kraj. Agregat sa sisaljkama crpit će vodu iz bunara poredanih u prostranom murtersko-betinskom polju, kuhat ćemo na električnom štednjaku, stranac će asfaltiranim cestom stići sve do Slanice — i eto nama turizma i bez većih hotela.

BARBA NEDO SE LJUTI NA »CIANA«

Na murterskoj plaži »Slanica« upravo vrvi. Dominira t. zv. »porodični turizam«. Lijepa, siško-

vita, plaža sa finim svijetlo-zelenim pijeskom, netko je primijetio laguna sa Havajskih otoka, može da primi oko 800 kupaca, pa da se kaže: dosta je!

Prilaze ljudi, razgovaraju, upoznavaju se. — E bogami to je za novine — razgalimo se čovjek u debelim cvikerima (inače radi u katastru):

- Došao nepoznat čovjek, predstavio se da je iz nekog »Ciana«, pa hoće da potpraši muhamete.
- Uredu. Tko ne bi uništio muhe. Špricao čovjek desetak minuta; izvadi priznаницu i grakne: 8,5 somova (htio je da reče 8500 dinara). Na papir je usput unio 700 kubnih metara, onako od oka (stručno).
- Ma jesi li ti čovječe poludio, da ti za desetak minuta posla toliko naplatim. E odmah šu se i ja da zaposlim u »Ciana« — otresito će prevareni.

Barba Nedo, šef kninskog društva »Partizan«, koji je logorovao u prostorijama murterske osmogodišnje škole, sigurno će se iznenaditi, jer, eto, dospio u novine prije nego je mislio.

JEDNA »GOSPA« TRAJI FRIZIDER ZA 320 DINARA

Obavio sam nekoliko usputnih razgovora, prisluškivao na desetine drugih (oprostite, što sam skrenuo s kursa BON-TONA) i stekao uglavnom više nego dobre dojmove. Da se razumijemo: ova- mo ne navraćaju osobe sa dubokim džepovima, ni išaranim koferima, a još manje sa posljednjim kri- kom pariške modne kuće. Tu su ljudi, naši, Zagre- pčani, Beograđani, Vojvodani, Bosanci...

— Ja se ma ni na šta ne mogu potužiti — povjerio mi je jedan bračni drug iz Pančeva. Mož- da bi trebalo više oživjeti večernji život... har- monika, gitara, bubanj, razumije se da ne bude onaj provoklasi, onako nešto toplo i simpatično.

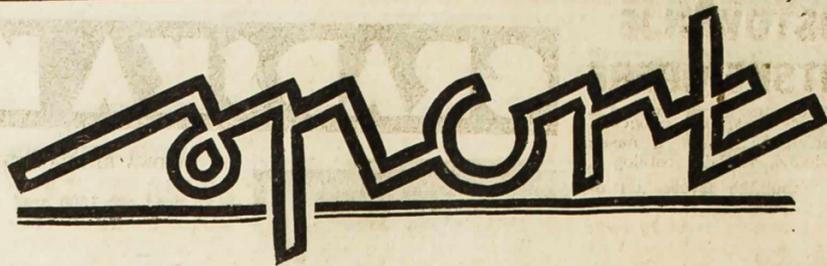
U hladu pod krošnjama borova jedna »go- spa« se nešto ljuti. Novinarska znatiželja dovela me do recepcije:

- Što vam se ne dopada ovdje?
- Kaj bu mi se dopadalo?! Tu nema ni ra- dija ni frizidera. Govorili su da se smokve mogu badava dobiti (zгледа da nema veze sa poljopriv- redom, jer smokve dozrijevaju tek u drugoj polovini kolovoza).
- A koliko košta dnevni pansion?
- Samo 320 dinara. Hrama je dobra i do- voljno je.
- Izvinite — rekoh — za 320 dinara mi na kojem kuglu zemaljske ne možete dobiti frizider.

Saznao sam kasnije da je to žena jednog za- grebačkog mesara. Moj sustanar Ante po zanim- nju pekar. prvi je put na moru. On veli da ga je Murter oduševio — vino, učtivost i prijaznost ljudi je primarno. Eto, mene dogodine ponovno kod tetke Gizele.

Upoznao sam jednu mladu simpatičnu Za- grepčanku. Ljerkica mi je rekla da će pričati svoj- im školskim kolegicama o prijatnom boravku u Murteru. Ljupka djevojka nasmjejala se i kazala:

- Doviđenja na ljeto u Murteru!
- I na kraj kratak rezime: Dobro je u Mur- teru! Lijepo je u Murteru! Dođite u Murter!
- Pa sada, kako tko zna i umije! M.



Susret promašenih prilika

Pred oko 1.000 gledalaca, u ne- djelju je odigrana u Zagrebu kvali- fikacijska utakmica za ulazak u II. saveznu ligu između Metalca (Zagreb) i Šibenika, koja je zavr- šila rezultatom 1:1 (1:0).

Pred suca Erliha momčadi su nastupile u slijedećim sastavima: ŠIBENIK: Miloševski, Cvitanović, Čelenković, Šupe, Ijadica, Tamba- ča, Zambata, Luštica, Stošić, Ted- ling, Živković. METALAC: Sabljic, Pejčević, Premc, Suša, Ferenčak, Dodig, Hercigonja, Hlup, Bukvić, Senčar, Radaković.

Šibenik kao zrelija i iskusnija momčad iako nešto nervozna od- mah je preuzela igru u svoje ru- ke. U ovom dijelu igre imali smo nekoliko zrelih šansa. Nešto do- bro igra vratara, a nešto nepreci- zno pucanje, učinili su, da odmah u početku nismo povelu sa nekoliko zgoditaka. U jednoj kombinaciji Luštica-Stošić, ovaj potonji sjajno tuče i kada smo loptu već vidjeli u голу, vratar je krajnjim napo- rom loptu izbacio u korner, koji je ostao neiskorišten. Odmah za- tim, Tedling sjajno prodire, oštro tuče na gol, ali lopta prolazi tik kraj vratnice.

Živković se nalazi u povoljnijoj situaciji da postigne gol, nakon kombinacije sa Lušticom i Stošić- em, ali mlaka i neopasna lopta odlazi u aut.

U razdoblju naše izrazite pre- moći, Stošić, Zambata i Tedling promašuju nekoliko zrelih šansa.

U 27. minuti Metalac je izmudio korner, koji je dobro izveden. Lop- ta pada na glavu nepokrivene de- sne polutke, koja tuče na gol. Mi- loševski je loptu uhvatio, ali mu ona ispada iz ruke i odlazi u mre- žu. Jedan prodor, jedan udarac, nepažnja naše odbrane i Metalac je na jeftin način došao u vod-

stvo. Sada su naši igrači postali iverzoni, što domaći nisu znali is- koristiti.

U drugom poluvremenu Šupe i- gra u navali, a Živković desnog pomagača. Ponovo ista slika. Re- daju se navale Šibenika, ali bez rezultata. U jednoj prilici je is- kusni Luštica strahovitim udar- cem, sa oko 16 metara, neobranji- vo pogodio mrežu. Ovaj zgoditak iskusnog rutinera publika je po-

zdravila pljeskom. Nakon toga Zambata se nalazi u povoljnom položaju, ali za dlaku promašuje. Jednom je Tedling pogodio vrat- nicu. Šupe također nema sreće.

Još je bilo nekoliko navala sa obje strane i završena je ova te- ška utakmica u kojoj se naročito istakao Luštica.

M.K.

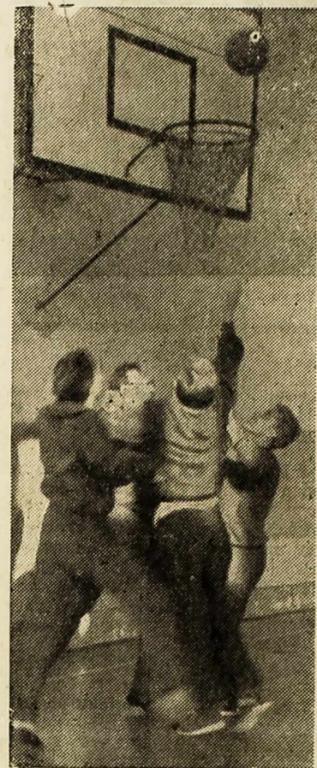
U nedjelju pada odluka

Odluka, dakle, pada u nedjelju. Zbog toga je susret između »Šibe- nika« i »Varteksa« u centru paž- nje.

Da bi stekli pravo natjecanja u II. saveznoj ligi, nama je u nedjel- jnom susretu potrebna pobjeda, dok je Varaždincima dovoljan sa- mo jedan bod.

Igramo na vlastitom terenu i ta činjenica predstavlja za nas, sva- kako, veliku prednost. Dosadašnja praksa međutim, govori da pred- nost izmaćeg terena ne mora u- vjek biti i odlučujuća. U svakom sportskom natjecanju, pa tako i u, ovom koje nam predstoji, odluču- jući faktor za postizavanje punog uspjeha je značajka igra, koja će od početka do kraja biti prožeta sportskim duhom i borbenošću. Nesumnjivo je, da svaki član naše ekipe posjeduje kvalitete koje su potrebne za takvu igru. I gledaoci će, naravno, pomoći našoj mom- čadi da u nedjeljnom susretu u punoj mjeri ispolji upravo te kva- litete.

Predstojeći susret će, u svakom slučaju, pokazati da li smo zreli za sudjelovanje u višem rangu sport- skog natjecanja.



NA VATERPOLO TURNIRU U BIOGRADU ŠIBENSKI MOR- NAR ZAUZE DRUGO MJESTO

Na vaterpolo turniru za »Kup Maticе Beljenika Hrvatske«, koji je nedavno održan u Biogradu, momčad šibenskog Mornara zauze- la je drugo mjesto iza Partizana (Biograd), a ispred Jedinstva (Za- dar) i Galeba (Preko).

U prvom susretu Mornar je za- služeno pobjedila Galeba s 4:1 (0:1), a u finalnoj utakmici pora- žen je od Partizana s rezultatom 7:1 (4:0).

ŠEPURINE - MORNAR (Zlarin) 2:0

Nedavno je u Zlarinu odigrana nogometna utakmica između do- maćeg Mornara i Šepurine. Zaslu- ženo su pobijedili gosti s rezulta- tom 2:0. Obe su se ekipe već više- puta susrele, ali su mladići iz Šepurine uvijek bili poraženi. O- vaj put su uspjeli da zabilježe prvu pobjedu, koja je iskreno obrado- vala sve prijatelje nogometa u Še- purini.

U ekipi Šepurine istakli su se Ištvan I., Cukrov, Vlažaj, Grubelić i Iviš, a kod Mornara Kralj i Toro. Susret je slabo vodio Jurjev. (MC)

ŠEPURINE — TRIBUNJ 4:0

Prošlih dana u Tribunju je go- stovala ekipa Šepurine, koja je s- tamošnjim klubom odigrala nogo- metnu utakmicu. Momčad gostiju bila je bolja i efikasnija, je za- služeno pobjedila s visokom re- zultatom 4:0. (MC)

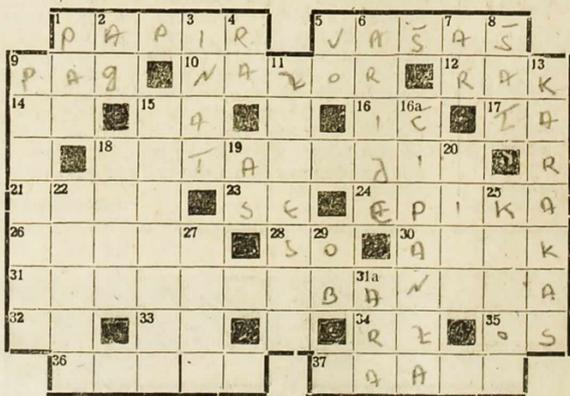
RUPE — PLASTOVO 2:1

U Plastovu je nedavno održan uzvratni susret u nogometu izme- du ekipa Rupa i Plastova, koji je- ponovo završio pobjedom Rujpljana rezultatom 2:1. Najviše su se is- takli mladi Čokela, te Bagić i Zorica. (AB)

ČISTA MALA — ČISTA VELIKA 1:0

Ovih dana održan je u Čistoj Velikoj nogometni susret između domaće ekipe i Čista Male. Gosti su nakon bolje igre pobijedili sa 1:0. Istakli su se Popović i Samar- džić.

Križaljka



VODORAVNO: 1. materijal na kojem se piše, 5. mađarski nogo- metni klub, 9. naš otok, 10. pre- zime našeg pok. pjesnika i borca, 12. teška bolest, 14. dva jednaka konsonanta, 15. inicijali suvr. hrv- kipara svjetskog glasa (Spomenik crvenoj armiji), 16. vokal i kon- sonant, 17. kemijski simbol za tantal, 18. ime našeg filmskog sni- matelja M let. ca, 21. nemra, 23. povratna zamjenica, 24. epsko pjesništvo, 26. zračno prometalo, 28. vrsta začina, 30. priziv, 31. stavljanje pod prinudnu upravu, 32. međunarodna automobilska oz- naka za Tursku, 33. upina čestica, 34. japanska mjera za putove, 35. centar vrtnje, 36. jedna evropska prijestolnica, 37. jedna naša po- krajina.

mijski simbol za radij, 5. vrsta goveda, 6. melodije, napjevi, 7. mjera za površinu zemlje, 8. ura, 9. propagande, 11. zaobći, 13. glav- ni grad Venecuele, 15. vrsta knji- ževnog djela (množ), 16a. vrsta majmuna, 18. osječak, 19. prvak, 20. konci, 22. potvrda (ekav.) 25. američki vuk, 27. kemijski eleme- nat znak Ne, 29. rijeka u SSSR, pritoka Urala, 31a. vrsta papige-

Rješenje križaljke iz prošlog broja: VODORAVNO: 1. vila, 4 a- las, 7. oj, 8. Trnovec, 14. um, 15. jak, 17. tenis, 18. ute, v, 19. ra, 21. Man, 22. Pd, d, 23. ostrvo, 26. an- tene, 29. D.T.O., 30. urari, 32. ser, 33. IV, 34. ukipiti, 36. ve, 37. Nard, 39. noč, 40. noev, 42. Aržane, 43. izdano.

OKOMITO: 1. dvoje, 2. kemijski simbol za srebro, 3. prkos, 4. ke-

inicijali okomito: 4. A(nte) C(e- tineo), J. V.

POUKA - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVNA

Tajne Dioklecijanove palače

Nema čovjeka, koji ne bi znao da se je od palače rimskog cara Dioklecijana postepeno razvio da- našnji Split. No do nedavno Dio- klecijanova palača predstavljala je za neke građane Splita zauzet stambeni prostor, a za domaće i strane turiste glavnu i najveću a- trakciju. Tek najnovija iskapanja otkrila su stare tajne i nove ljep- pote jedne od najmonumentalnijih građevina svijeta.

ODMARILIŠTE CARA — VRTLARA

Robovlasnički poredak polako se počeo rušiti od napadaja barbar- skih plemena, koja su u gomlima preplavljivala granice rimskoga carstva. Carevi su pokušali da te navale spriče ili smanje. Krajem trećega stoljeća našao se na prije- stolju rimskoga carstva Dioklecij- an, sin siromašnog pisara iz ne- kog sela nedaleko Salone (Solin). I on je najprije pokušavao spriče- ti napadaje barbara. No od godi- ne nastupa njegove vladavine (284 n. e.) prošlo je mnogo vremena. Kad je vidio, da su njegovi poku- šaji uzaludni, htio je barem starost provesti u miru, daleko od državničkih briga. Car je bio u privatnom životu strastveni vrt- lar. Prastare legende pripovijeda- ju, da je poslao duž dalmatinske obale graditelje i liječnike, kojima je naredio, da mu pronađu naj- spalta 4

zgodniji teren za buduću palaču. Palača je morala odgovarati i nje- govom zdravlju. Dioklecijan je naime patio od reume, a daleke sumporne toplice Aquae Iassae (današnje Varaždinske Toplice) bi- le su mu predaleko.

PERISTIL POVEZAN S MOREM

Graditelji su pronašli zaljev A- spalatos, u kojem je izvirala sum- porna voda. (I danas su u blizini Splitske Toplice). Deset su godina tisuće robova gradili palaču, većinom od bračkog mramora. Danas dobro poznajemo njezine razmjere. Palača je bila dvijestopetnaest metara dugačka, a stosedamdeset- devet široka. Osim čjeloga niza zgrada, ukrašenih stupovima, ar- kadama mozaicima i draguljima, nalazilo se u sredini hram Jupite- ra, mauzolej, trijemovi i trg peri- stila. Palaču su ispresijecale dvije ceste: Via Cardo od Porta Aurea do stupova i Via Decumana od Porta Ferrea do Porta Argentina. Peristil je kroz podrumske pro- storije bio direktno povezan s morem.

KONCERTI U PODRUMU

Dioklecijan je uživao u svojoj palači samo sedam godina. Kasnije su staru Salonu porušili Barbari, a njezini su stanovnici, u koliko su preživjeli, zaposjeli Dioklecijanovu palaču. Novi stanovnici palače pre- gradivali su je po svojim potre- bama. Na podrumske se je prostora- zje zaboravilo. Tek najnovija is- kapanja otkrila su stepenice, koje je u podzemlje i kroz podrum povezuju srednju palaču s morem. Iskapanja se vrše još i danas. U zapadnom dijelu velike zgrade- nadeni su arhitektonski, savršeno izradene, podzemne prostorije ve- likih zidova i jakih svodova. Kad se iskapanja dovrše ove će pod- zemne, do nedavno nepoznate, prostorije služiti u različite svrhe. Umjetnički vrednije preuredit će se u koncertne dvorane i u pro-

storije za izložbe, a neke jedno- stavnije za trgovine i eventualna skladišta. B. Ž.

TEŽINE MOŽEMO MJERITI I BEZ VAGE

Svaka domaćica nema vage, pa kad želi ispeći kakav kolač mora je tražiti u susjedstvu. U slučaju, da vage ne može dobiti sastojke budućeg kolača uzima »od oka«. I tako se događa, da nekad kod toga uspije, ali češće se događa, da kolač nije baš najukusniji. Do- maćici je onda žao za uloženi novac i rad, a gosti odu u uvjere- nju, da domaćica nije baš najbo- lja kuharica.

No, za sve je najčešće kriva vaga. Možda će ovih par brojki pomoći domaćicama koje nemaju vage da izbjegnju neugodnosti. Po- novimo, što smo nekad učile u školi, da 1 litra vode ili voćnog soka teži oko 1 kilogram. U obi- čnu šalicu ide oko 200 grama teku- ćine, u čašu za vodu 150 gr, a u veliku žlicu približno 15 grama tekućine. Šest žlica tekućine je približno 100 gr. Tri vrhom pune žlice šećera teže približno 100 gr. Isto toliko teže i četiri vrhom pu- ne žlice brašna ili masti. Obična salica sadrži 200 gr šećera ili ri- že, 150 gr grisa i 125 gr brašna. Ukoliko su nam potrebne manje količine, mjerimo ih žlicom, pa ćemo vidjeti, da jedna žlica šeće- ra ili riže teži 15 gr, grisa 12, a brašna 10 grama.